

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Міжнародна науково-практична онлайн-конференція

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВА В УМОВАХ
СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ**

14 квітня 2022 року

Біла Церква
2022

УДК 340

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Мерзлов С.В., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Нікітенко О.І., д-р юрид. наук

Копотун І.М., д-р юрид. наук,

Академія ГУСПОЛ (Чеська Республіка)

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – Бровко Н.І., д-р. юрид. наук.

Актуальні проблеми права в умовах сучасних викликів: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 14 квітня 2022 р. м. Білоцерківський НАУ. 127 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

**Секція 3 Актуальні проблеми цивільного, господарського,
екологічного, земельного, аграрного права, трудового права та права
соціального забезпечення**

Пахомова А.О. Особливості правової природи мирової угоди у цивільному процесі.....	78
Аргат Я.П. Ліцензування господарської діяльності.....	80
Потапенко С.А. Особливості містобудівної (землевпорядної) документації	82
Настіна О.І. Реквізиція та націоналізація як способи примусового припинення права власності на землю.....	87
Гриненко Б.А., Кондратюк Т.М. Міжнародна підтримка українським аграріям в умовах війни.....	88
Новак Т.С. До питання правового регулювання охорони праці неповнолітніх осіб – членів фермерських господарств.....	90
Обіюх Н.М. Правові проблеми охорони рекреаційних зон в Україні.....	92
Євтушенко Ю.І., Дараганова Н.В. Зарубіжний досвід оплати листка тимчасової непрацездатності.....	96
Лук'яненко В.В., Кондратюк Т.М. Щодо питання соціального захисту малозабезпечених сімей.....	99
Іванець І.О., Кондратюк Т.М. Правові засади надання соціальних послуг.....	102
Ломакіна І.Ю. Проблеми трудового виховання неповнолітніх.....	105

Секція 4 Педагогічні та психологічні аспекти права

Цвид-Гром О.П. Діджиталізація правової галузі: сучасні виклики підготовки фахівців сфери юриспруденції.....	108
Велика К.І. Врахування психологічної складової під час навчання іноземних мов у вищій школі.....	110
Шульська Н.М., Римар Н.Ю., Зінчук Р.С. Законодавчі норми функціонування української мови як державної.....	113
Карпенко С.Д. Міждисциплінарні аспекти вивчення явищ міжкультурної комунікації.....	115
Резнік В.Г. Мова права Німеччини: лінгвістичні особливості та соціальна значущість	117
Рейда О.А. The main elements of strategic communication system in NATO.....	120
Клочко А.О. Психологічні особливості формування правової свідомості здобувачів вищої освіти.....	122
Хомчук О.П. Психологічні чинники протиправної поведінки підлітків.....	124

4. Потапенко С.А. Проблеми реалізації повноважень органів місцевого самоврядування об'єднаних територіальних громад у сфері регулювання земельних відносин : дис. ... докт. філософії за спеціальністю 081 Право. Київ. 2020. 247 с.

5. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>

6. Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації : постанова Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 р. № 926. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/926-2021-%D0%BF#Text>

УДК 347.23

РЕКВІЗИЦІЯ ТА НАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ЯК СПОСОБИ ПРИМУСОВОГО ПРИПИНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ

Настіна О.І.,

кандидат юридичних наук, доцент

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Примусове припинення права власності на землю залишається малодослідженим у науці земельного права. Окремі аспекти, підстави, умови, процедура виникнення права державної власності на земельні ділянки в Україні частково досліджувати такі науковці як О. А. Вівчаренко, О.В.Дзера, Т. Г. Ковальчук, І. І. Каракаш, І. О. Костяшкін, П.Ф. Кулинич, А. М. Мірошніченко, В.М. Носік, В. Є. Рубаник, В. І. Семчик, Н. І. Титова, М.В. Шульга та інші.

В сучасних умовах воєнної агресії в Україні важливо приділити увагу ґрунтовним та комплексним науковим розробкам щодо вивчення чинного українського законодавства на предмет зміни та вдосконалення правового регулювання підстав примусового припинення права приватної власності на землю та набуття державою прав власника.

Відзначимо, що як примусове відчуження земельних ділянок права приватної власності реквізиція з допускається виключно лише в умовах правового режиму воєнного стану відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» від 15 травня 2015 року за умови прийняття відповідного указу Президента України та у ст. 353 Цивільного кодексу України.

Реквізиція може застосовуватись лише з метою суспільної необхідності [1, с. 67].

Лише правом держави є примусове відчуження об'єктів права приватної власності з мотивів суспільної необхідності як реквізиція. Завдання реквізиції земельної ділянки є створення умов безпеки громадян та суспільства через використання певного майнового ресурсу – земельних ділянок, які перебувають у приватній власності. Вважаємо, що в умовах воєнного стану необхідно мати

нормативно врегульовану процедуру припинення права власності у законодавстві. Таким законодавством є Закон України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану» від 17 травня 2012 року.

Серед інших процедурних способів виникнення права державної власності на землю виокремлюють націоналізацію як спосіб безоплатного вилучення з приватної власності майнових об'єктів. Так, В. В. Носік зауважує, що застосуванні націоналізації земель не має бути всенародним, а може поширюватися лише на землі окремих категорій чи на конкретні земельні ділянки [2, с. 6].

За відсутності нормативно врегульованої процедури, приймати рішення про націоналізацію земельної ділянки можна делегувати Верховній Раді України чи Кабінету Міністрів України, однак така позиція потребує додаткового обґрунтування.

Націоналізацію шляхом експропріації, яка полягає в примусовому і безоплатному вилученні земельних ділянок, В. В. Носік називає спеціальною підставою, за якою держава може набути у власність земельну ділянку [2, с. 5]. Однак питання експропріації земель потребує окремого вивчення.

Резюмуючи вважаємо, що наразі необхідно встановити вичерпний перелік підстав для реквізиції та націоналізації земельних ділянок в умовах правового воєнного стану.

Відзначимо, що нормативно-правове регулювання у сфері примусового припинення права приватної власності на землю в умовах воєнного стану є частково забезпеченим, не системним, не недосконалим, таким, що потребує окремої наукової уваги.

Список використаних джерел:

1. Христова О. Г. Дотримання права власності в Україні: проблеми та перспективи. / О. Г. Христова, О. Р. Грабовська. Львів : ТеРус, 2008. 104 с.
2. Носік В. В. Особливості набуття державою права власності на землю / В. В. Носік . Земельне право України. 2006. № 3. С. 3–11.

УДК 341.01

МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА УКРАЇНСЬКИМ АГРАРІЯМ В УМОВАХ ВІЙНИ

Гриненко Б.А.

студентка 3 курсу юридичного факультету

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

науковий керівник: Кондратюк Т.М.